

Nezávislost a závislost advokátů

Dříve, než rozhořčené hlasy advokátů začnou bombardovat Českou advokátní komoru za její prohlášení pro média učiněné v souvislosti s akcí CzechTek prostřednictvím tajemníka ČAK, v němž bylo uvedeno, že u nás nejsou nezávislí advokáti, dovoluji si podat následující vysvětlení.

Prohlášení bylo vydáno jako reakce na předchozí vyjádření ministra vnitra o tom, že si ministerstvo vyžádá posouzení celé záležitosti nezávislým arbitrem, nejspíše nezávislou advokátní kancelář. Po tomto vyjádření ministra následovala řada dotazů občanů a novinářů, do jaké míry bude takové posouzení advokátní kancelář závazné, jaké důsledky bude možné z takového posouzení dovozovat, zda nepůjde o obdobu nezávislých vyšetřovatelů působících např. v USA a která nezávislá advokátní kancelář bude oprávněna takové posouzení provést.

Vzhledem k tomu, že v průběhu akce CzechTek a po ní se kromě jiných vyjadřovali i advokáti, a to i přes média s názory navzájem se lišícími, považovala Česká advokátní komora za nutné vyjádřit se k postavení advokátů, pokud jde o hodnocení postupů a rozhodování orgánů veřejné správy. Protože sdělovací prostředky z obdobných prohlášení využívají často jen určitou část, která může být vytržena z kontextu, upozorňuji, že plný text prohlášení ČAK je uveden na webových stránkách ČAK v této rubrice, [zde](#).

Advokáti jsou samozřejmě při poskytování právních služeb nezávislí, jak konečně stanoví i § 3 zákona o advokacii. Touto nezávislostí se míní nezávislost na státní moci, na různých orgánech a na každém, kdo by chtěl určovat, jak má advokát poskytovat své služby. Míní se tím i možnost advokáta odmítnout poskytnutí právních služeb (s výjimkou případů, kdy byl k takové službě ustanoven soudem nebo určen Komorou). Tato nezávislost však není absolutní. Stejný § 3 zákona o advokacii rovněž stanoví, že advokát je při poskytování právních služeb vázán právními předpisy a v jejich mezích příkazy klienta. Závislost advokáta na příkazech klienta však nelze vykládat jako neobjektivnost advokátů a takto nebyla myšlena ani ve výše uvedeném prohlášení ČAK. Pokud by klient požadoval podání neobjektivního právního rozboru, je advokát povinen poskytnutí takových právních služeb odmítnout (takový závěr ostatně vyplývá i z jedno z kárných rozhodnutí kárného senátu České advokátní komory)¹[1]. Na druhé straně si lze však jen stěží představit, že by advokát vystupoval například v trestním řízení jako na klientovi zcela nezávislý a objektivní subjekt a vyhledával a předkládal důkazy svědčící nejen pro klienta, ale i proti němu; advokát je povinen v tomto případě chránit a prosazovat oprávněné zájmy klienta a řídit se jeho pokyny (§ 16 odst. 1 zákona o advokacii). Stejně postavení má advokát pochopitelně i v civilním řízení.

Při podávání právních rozborů je advokát vázán zadáním klienta. Pokud si klient zadá u advokáta objektivní právní posouzení určité události nebo určitého stavu a za tím účelem poskytne advokátovi veškeré dostupné údaje, případně advokátovi poskytne možnost takové údaje si opatřit, nelze pochybovat o tom, že advokát je schopen takové objektivní posouzení provést a že je podle svého nejlepšího vědomí a svědomí také provede. Na klientovi pak bude záležet, jak s takovým posouzením naloží. Advokát není vzhledem ke své povinnosti mlčenlivosti oprávněn bez souhlasu klienta svůj právní rozbor zveřejňovat nebo jej dále šířit.

Advokátův právní rozbor ovšem není a ani nemůže být autoritativním právním aktem, který by byl závazný pro postup státních orgánů a ostatních orgánů veřejné správy. Na druhé straně

z něho příslušný orgán může (ale nemusí) vycházet jako z jednoho z pokladů pro své rozhodování.

Jestliže Česká advokátní komora ve svém stanovisku uvedla, že nejsou nezávislí advokáti, rozhodně tím nemínila zpochybňovat tradiční princip nezávislosti advokátů na státních orgánech. Cílem prohlášení bylo poukázat na skutečnost, že to nebudou advokáti, kdo veškeré spory kolem akce CzechTek s konečnou platností vyřeší.

¹

[1] Rozhodnutí ze dne 8. 9. 2000 ve věci sp. zn. K 23/00.

JUDr. Ladislav Krym
tajemník ČAK